BREDE RAAD 010

OP WEG NAAR EEN ONBEPERKT ROTTERDAM

TOEGANKELIJKHEID IS DE START

DE ROTTERDAMSE ROUTE

ROTTERDAMMERS WERKEN AAN EEN ONBEPERKT ROTTERDAM

MAGAZINE OVER HET VN-VERDRAG VOOR MENSEN MET EEN BEPERKING IN ROTTERDAM

INHOUD

5 DE ROTTERDAMSE ROUTE

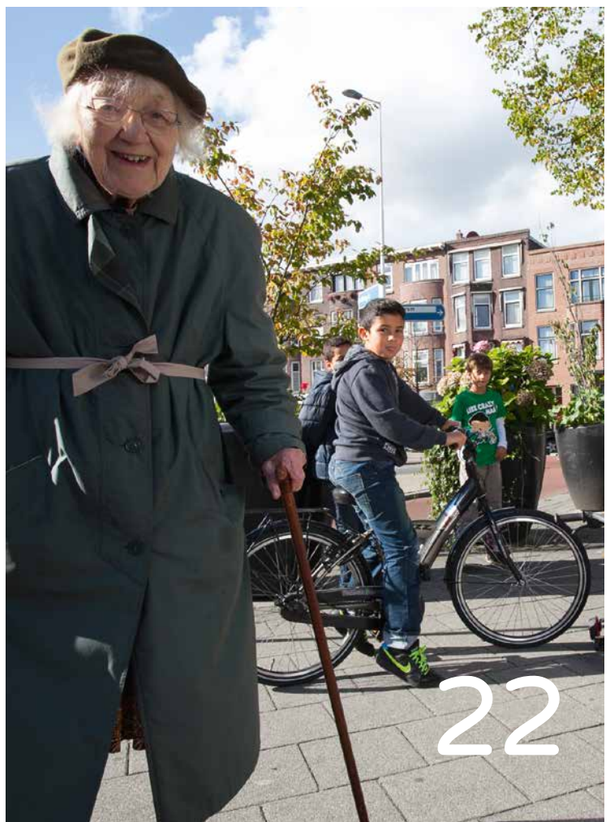
6 ROTTERDAMMERS WERKEN AAN EEN ONBEPERKT ROTTERDAM
De samenleving is van iedereen en dat betekent dat iedereen verantwoordelijk is voor een inclusieve samenleving. Beleid kan alleen werken als de mensen om wie het gaat betrokken worden.

8 TOEGANKELIJKHEID IS DE START
Toegankelijkheid is de rode draad voor alle thema's uit het VN-verdrag. Dat gaat verder dan deurbreedtes en drempels. Het gaat ook over houding en mentaliteit, om respect en begrip.

14 WAAR LEEF JE?
Een woning is belangrijk voor iedereen. Dus ook voor mensen met een beperking. Als alle woningen in Rotterdam levensloop bestendig (aanpasbaar) zouden zijn, is dat een eerste stap in de juiste richting.

18 WAT DOE JE?
Naar school gaan, werken, of een uitstapje maken, is voor mensen met een beperking niet altijd vanzelfsprekend. Vaak zijn voorzieningen niet aanwezig en zijn aanpassingen nodig.

24 HOE KOM JE ER?
Zelfstandig reizen van A naar B. Mensen met een beperking ervaren nog altijd veel belemmeringen. Spontaan reizen is meestal geen optie.

26 UITGANGSPUNTEN VOOR EEN ONBEPERKT ROTTERDAM
Het VN-verdrag inzake de rechten van mensen met een beperking. Waar zouden de gemeente, Rotterdammers, organisatie en bedrijven mee aan de slag moeten gaan?

29 EVEN VOORSTELLEN
De leden van de Brede Raad 010.

‘Wat vinden Rotterdammers met een beperking belangrijk?’

DE ROTTERDAMSE ROUTE

Op 14 juli 2016 is het VN-verdrag over de rechten van personen met een beperking in Nederland in werking getreden. Dit betekent dat Nederland ervoor moet zorgen dat mensen met een beperking gelijkwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving, net als ieder ander.

Om dit te bereiken moeten er op tal van gebieden voorzieningen aanwezig zijn. Als die voorzieningen er nog niet zijn, moeten ze gecreëerd worden. Nu het VN-verdrag is bekrachtigd, gaan Nederlandse gemeenten aan de slag met de uitvoering, zo ook de gemeente Rotterdam. Belangrijke thema’s in het VN-verdrag zijn: toegankelijkheid, wonen, persoonlijke mobiliteit, onderwijs, werk en werkgelegenheid.

In het onderwijs moeten er mogelijkheden zijn om een opleiding te volgen die past bij de capaciteiten en interesses van mensen met een beperking. Daar is vaak maatwerk voor nodig. Ook is het belangrijk dat er aandacht is voor geschikte banen. Soms zijn technische of ruimtelijke aanpassingen nodig. Voor de meeste mensen met een beperking is het van groot belang dat er geschikte (aangepaste) woningen zijn. En openbare gebouwen moeten toegankelijk zijn voor iedereen, dus ook voor mensen met een beperking.

Stap voor stap gaan gemeenten in samenwerking met de landelijke overheid drempels wegnemen, zodat ook mensen met een beperking mee kunnen doen. Ook de gemeente Rotterdam maakt een integraal periodiek plan; een concreet stappenplan voor de uitvoering van het VN-verdrag in de stad. De gemeente betrekt Rotterdammers bij dit proces door samen te werken met de Stichting Brede Raad 010 (BR010).

In 2017 ging de BR010 in gesprek met Rotterdammers met een beperking. In samenwerking met de Werkplaats Sociaal Domein heeft een aantal leden van de BR010 samen met studenten gesproken met Rotterdammers met een beperking over hun ervaringen met de toegankelijkheid en inclusie in de stad.

Tijdens de werkconferentie ‘Onbeperkt in Rotterdam’ hebben ruim veertig Rotterdammers met een beperking aangegeven wat volgens hen de prioriteiten voor de Rotterdamse inclusieagenda zijn per thema uit het VN-verdrag. Deze prioriteiten zijn de bron van dit magazine. En vormen een belangrijke basis voor de invulling van het VN-verdrag.

Marjolijn Masselink, voorzitter Brede Raad 010

ROTTERDAMMERS WERKEN AAN EEN ONBEPERKT ROTTERDAM

De slogan ‘Niets over ons zonder ons’ werd voor het eerst in deze context gebruikt door de Zuid-Afrikanen: Michael Masutha en William Rowland. Het geeft aan dat beleid alleen kan werken als het wordt gemaakt samen met de mensen om wie het gaat. Om te komen tot een inclusieve samenleving is het nodig dat iedereen zich inzet om dat te bereiken.

In Rotterdam werkt de BR010 samen met de gemeente aan de implementatie agenda van het VN-verdrag. In deze agenda staan de uitgangspunten waar Rotterdam nog aan moet werken om nóg inclusiever te worden. Wie kunnen dit beter vertellen dan de Rotterdammers met een beperking zelf? De agenda gaat niet alleen over wat de gemeente gaat doen, maar ook over wat er gedaan kan worden door werkgevers, ondernemers, vervoerders en anderen in de stad.

‘Op weg naar een inclusieve samenleving? Dat moet samen!’

IN GESPREK MET ROTTERDAMMERS

Om te kunnen bepalen waar de prioriteiten moeten liggen voor de Rotterdamse inclusie agenda ging BR010 in gesprek met Rotterdammers met een beperking. Waar lopen zij tegen aan in hun dagelijks leven? Wat gaat goed? Wat kan beter? Wat moet als eerste aangepakt worden?

THEMA’S VN-VERDRAG

- **Toegankelijkheid (artikel 9)**
- Fysiek
- Bejegening en informatievoorziening
- **Zelfstandig wonen (artikel 19)**
- **Persoonlijke mobiliteit (artikel 20)**
- Toegankelijke buitenruimte
- Vervoer
- **Onderwijs (artikel 24)**
- **Werk en werkgelegenheid (artikel 27)**
- **Vrije tijd (artikel 30)**
- Sport
- Kunst, cultuur, uitgaan, hobby’s

CIJFERS

Rotterdam heeft ruim 631.000 inwoners. Uit gegevens van het CBS blijkt dat vijftien procent van de Nederlandse bevolking in meer of mindere mate te maken heeft met een beperking. Dit betekent voor Rotterdam 94.600 stadsgenoten.

- Eén op de acht Nederlanders heeft een langdurige beperking (CBS, 2008).
- Bijna een derde van de Nederlanders heeft een chronische ziekte (Gijsen, Van Oostrom en Schellevis, 2014).
- Een beperking kan zowel fysiek, psychisch, verstandelijk, intellectueel of zintuiglijk zijn en is in principe langdurig van aard (VN-verdrag handicap).
- De kans dat je iemand met een beperking tegenkomt is groter dan tien procent (MEE, 2012).

TOEGANKELIJKHEID IS DE START

Voor de meesten van ons is het vanzelfsprekend om ‘s morgens op te staan, te douchen, aan te kleden, te ontbijten en naar school of werk te gaan. Als je een beperking of chronische ziekte hebt, zijn deze handelingen minder voor de hand liggend.

Sporten, een theater bezoeken en reizen zijn voor mensen met een beperking niet altijd vanzelfsprekend. Stel je eens voor hoe je ochtend eruitziet als je geen kracht in je benen hebt. Of als je niet kunt zien en je naar je werk moet reizen. Voor iemand met een psychiatrische aandoening kan het doen van bijvoorbeeld de dagelijkse boodschappen een dagtaak zijn die gepaard gaat met enorme sociale obstakels. In het VN-verdrag is vastgesteld dat mensen met een beperking het recht hebben om zelfstandig deel te nemen aan de samenleving. Hiervoor zijn soms aanpassingen of voorzieningen nodig.

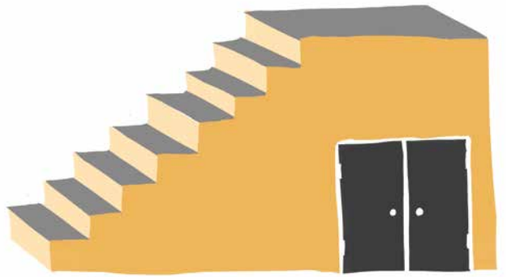
IEDEREEN MAG ER ZIJN

Tijdens de werkconferentie ‘Onbeperkt in Rotterdam’, georganiseerd door BR010 in samenwerking met de gemeente Rotterdam, bleek toegankelijkheid voor Rotterdammers de rode draad te zijn voor alle thema’s uit het VN-verdrag (wonen, persoonlijke mobiliteit, onderwijs en werkgelegenheid). Toegankelijkheid betekent dat een product of dienst, een locatie of evenement, bereikbaar is voor iedereen en dat iedereen op een gelijkwaardige wijze hiervan gebruik kan maken of eraan kan deelnemen.

Checklist toegankelijkheid

- Kan ik er komen?
- Kan ik naar binnen?
- Ben ik welkom?
- Kan ik doen, waarvoor ik kom?

Toegankelijkheid gaat verder dan de juiste deurbreedte en het weghalen van drempels. Het gaat ook over houding en mentaliteit, om respect en begrip. Het gaat om hoe met mensen met een beperking wordt omgegaan (bejegening) en om goede informatie. Dat bestrijkt uiteenlopende thema’s; van wonen en onderwijs tot voorzieningen voor sport; ontspanning en cultuur; en van winkels en kantoren tot publieke gebouwen. Naast de overheid en de gemeente staan ook ondernemers en werkgevers voor de uitdaging om mensen met een beperking een eerlijke kans te geven en dit begint met de toegankelijkheid.

‘Mensen met een beperking verdienen een eerlijke kans’

ARTIKEL 9 UIT HET VN-VERDRAG

TOEGANKELIJKHEID

Artikel 9 uit het VN-verdrag gaat over de fysieke toegankelijkheid van gebouwen en buitenruimten en de sociale toegankelijkheid, waaronder de bejegening en communicatie.

Rotterdam: prioriteiten fysieke toegankelijkheid

1. Betere toegankelijkheid van openbare gebouwen
2. Toegankelijk en/of aanpasbaar ontwerpen en bouwen
3. Toegang tot informatie over de toegankelijkheid van openbare gebouwen in Rotterdam

Rotterdam: prioriteiten sociale toegankelijkheid

1. Betere beeldvorming over mensen met een beperking
2. Waarborg van privacy bij de aanvraag van voorzieningen
3. Minder extra kosten door eigen bijdragen

FYSIEKE TOEGANKELIJKHEID

De fysieke toegankelijkheid van een gebouw gaat over de vragen: Kan ik naar binnen? Is er een invalidentoilet? Is het gebouw veilig? Kan ik gebruikmaken van de nooduitgangen en kan ik het ook zien en horen als er alarm is? Kan ik informatie vinden over de toegankelijkheid van een gebouw? Wordt er bij nieuwe bouwprojecten voldoende rekening gehouden met de toegankelijkheid? Zijn bijvoorbeeld de huizen van de wijk, festivalterreinen en de sportaccommodaties toegankelijk?

Openbare gebouwen moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Dit kan door bij de voorbereiding van nieuwbouw en renovatie toegankelijkheid op te nemen in het programma van eisen. Aansluitend hierop dient voor mensen met een visuele beperking de geleiding naar de entree van openbare gebouwen vanaf het openbaar vervoer in orde te zijn.

‘Informatie moet voor iedereen beschikbaar, leesbaar en begrijpelijk zijn’

‘Openbare gebouwen moeten toegankelijk zijn voor mensen met een beperking’

ONVOLDOENDE SAMENWERKING

Johannes is blind. Hij vindt dat de RET en gemeenteambtenaren onvoldoende samenwerken. “Zo kan de RET een halte aanleggen inclusief belijning, die dan ineens stopt. De belijning op het trottoir sluit niet aan op die van de halte en dat is weer de verantwoordelijkheid van de gemeente. Op die manier kan een blind persoon niet zelfstandig de ingang van de metro bereiken.” Met het VN-verdrag hoopt Johannes op verbetering.

OBSTAKELS

Hanna heeft een progressieve oogziekte en een motorische beperking. Ze heeft een scootmobiel en in huis gebruikt ze een rollator. Hanna heeft moeite met deuren die zij handmatig moet openen. “Ik moet dan altijd om hulp vragen. Architecten zouden zelf eens moeten ondervinden hoe het is om obstakels te ervaren. Die ervaringen kunnen ze meenemen naar hun tekentafel.”

SOCIALE TOEGANKELIJKHEID

Sociale toegankelijkheid gaat over de gastvrijheid voor mensen met een beperking en de toegankelijkheid van de informatievoorziening. Aan de buitenkant valt niet altijd direct op dat iemand een beperking heeft, zoals bij een persoon die doof of slechthorend is.

MENSEN SCHRIKKEN VAAK

Aamir is doof geboren. Hij loopt vier dagen per week stage in een bibliotheek. Hier helpt hij mee met de organisatie van verschillende projecten zoals de Human Library en speeddates. Eén dag per week gaat hij naar school. Aamir volgt de hbo opleiding Leisure Management en woont bij zijn ouders. “Mensen schrikken vaak als ze merken dat ik doof ben. Ze lijken niet

goed te weten hoe ze hiermee om moeten gaan." Volgens hem zou het goed zijn als er betere voorlichting wordt gegeven over doofheid. Hij vindt het ook lastig dat veel instanties telefonisch communiceren, zoals het DUO. Zijn vader moet dan gesprekken voor hem voeren over zaken die hij best zelf kan oplossen. Het UWV heeft een online chatprogramma, maar vaak wacht hij dan drie dagen lang op antwoord. Met de gemeente Rotterdam heeft hij contact over zaken als een rijbewijs of paspoort. Bij de balie geeft Aamir aan dat hij doof is. Zij helpen hem dan verder door schriftelijk uitleg te geven. In winkels wordt er vaak schriftelijk met hem gecommuniceerd.

INFORMATIEVOORZIENING

Informatie moet voor iedereen beschikbaar, leesbaar en begrijpelijk zijn. Ook voor mensen die slecht zien of om andere redenen problemen hebben met lezen. Bij de vormgeving en het niveau van openbare informatie moet er rekening gehouden worden met mensen met een beperking.

NIET SERIEUS

Virginia is licht verstandelijk beperkt, heeft een Wajong-uitkering en werkt drie halve dagen per week in een sociale werkvoorziening via de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). "Ik vind het lastig om de juiste informatie te krijgen over een goede zorgverzekering. Als ik hier vragen over stel aan de HR-afdeling op mijn werk, zeggen ze kortweg dat ik een goede verzekering heb. Zonder verdere tekst of uitleg. Dat kwetst me, ik voel me dan niet serieus genomen."

INTERNET

Het internet is een belangrijke, zo niet de belangrijkste bron van informatie. Maar niet alleen voor het vinden van informatie is internet onmisbaar geworden. Steeds meer zaken regelen mensen via internet; geld overmaken, een reis boeken, artikelen kopen. We doen het vrijwel allemaal via internet. Maar veel websites zijn onvoldoende toegankelijk voor mensen met een beperking. Bij het ontwerp en de bouw van een website moet beter rekening gehouden worden met mensen met een beperking.

BELANGRIJK HULPMIDDEL

Toen de pc werd geïntroduceerd, ging er voor Johannes een wereld open. "Op dit moment is de smartphone een belangrijk hulpmiddel voor me. Die geeft gelukkig steeds meer aanwijzingen. Bijvoorbeeld over waar ik een bushalte kan vinden."

MOGEN WIJ ONS EVEN VOORSTELLEN?

Wij zijn 010Toegankelijk, een vrijwilligersorganisatie die werkt aan een toegankelijk Rotterdam. Een stad waar iedereen zich welkom voelt, ook mensen die een beperking hebben. Zodat zij er ook prettig wonen, werken en hun vrije tijd kunnen doorbrengen. Daarvoor is het nodig de drempel te verlagen om een museum of evenement te bezoeken, of te sporten. En daar maken wij ons hard voor. Want wij vinden dat iedereen moet kunnen genieten van al het moois dat de stad te bieden heeft.

010TOEGANKELIJK ADVISEERT

Rotterdam is altijd in beweging. En daarom wordt er veel gebouwd. Zodra er plannen zijn voor nieuwbouw, renovatie, of voor de buitenruimte, komen wij om de hoek kijken. Wij beoordelen de plannen op toegankelijkheid en geven concreet advies. Denk daarbij aan advisering over woningen, openbare gebouwen, straten en parken. Samen met de gemeente, architecten, bewoners, instanties en projectontwikkelaars zorgen wij ervoor dat bij de uitvoering van de plannen de toegankelijkheid zo optimaal mogelijk is.

DOE JE MEE?

Dat beoordelen van de plannen doen wij: een team Rotterdamse vrijwilligers die zelf te maken hebben met een beperking en die bouwplannen kunnen beoordelen. Of dat graag willen leren. **Wil je ons team versterken en zorgen dat de stad een warm welkom heet aan iedereen? Neem dan met ons contact op via: info@010toegankelijk.nl.**

WAAR LEEF JE?

Een woning is belangrijk voor iedereen. Een geschikt huis bevordert namelijk de zelfredzaamheid, waardoor minder vaak een beroep op anderen gedaan hoeft te worden. Als woningen in Rotterdam aanpasbaar zouden zijn, dan zouden er meer huizen (makkelijker) beschikbaar zijn.

ARTIKEL 19 UIT HET VN-VERDRAG

ZELFSTANDIG WONEN

Artikel 19 uit het VN-verdrag gaat over zelfstandig wonen. Zijn er bijvoorbeeld voldoende toegankelijke en/ of aanpasbare huur- en koopwoningen in verschillende prijsklassen? En hoe is het gesteld met de woonveiligheid?

Rotterdam: prioriteiten zelfstandig wonen

1. Meer aanpasbare woningen in Rotterdam
2. Ondersteuning bij het vinden van een geschikte woning of bij het aanpassen van de huidige woning
3. Meer regie bij de gemeente over de woningbouw

CIJFERS

Het vinden van een betaalbare woning, die bovendien geschikt is voor mensen met een beperking, lukt niet iedereen. Dat blijkt uit het Rapport 'Wonen voor iedereen' uit 2016 van Ieder(in), een belangenorganisatie voor mensen met een beperking of chronische ziekte.

- Bij 5% van de mensen is de woonruimte niet betaalbaar, bij 26% enigszins betaalbaar. Jongeren tot 30 jaar scoren op dit criterium slechter. Van hen vindt slechts 54% de woning betaalbaar.
- Een opvallend hoog percentage mensen is van mening dat hun woonruimte niet volledig geschikt is/ aangepast is voor hun beperking of aandoening. Over alle groepen is dat 48% (24% niet geschikt, 24% enigszins geschikt). Bij de groepen hulpbehoefte door ouderdom, psychische aandoening en lichamelijke beperking liggen de percentages nog hoger.

Een geschikte woning is voor de meeste mensen met een beperking van groot belang om deel te kunnen nemen aan de maatschappij. Als woningen in Rotterdam aanpasbaar zouden zijn, is dat een goede eerste stap. Voor alleenstaande mensen met een beperking is het niet eenvoudig een passende woning te vinden en al helemaal niet als zij een laag inkomen hebben.

'Als woningen in Rotterdam aanpasbaar zouden zijn, is dat een goede eerste stap'

WONINGAANBOD

Shirley, moeder van Virgina, heeft veel moeite moeten doen om voor haar dochter een geschikte woning te vinden. Uiteindelijk is het via haar eigen netwerk gelukt. Het viel Shirley tegen dat het niet via de formele route wilde lukken. "Door deze ervaring krijgen we opnieuw het gevoel dat er allerlei procedures en protocollen worden toegepast, zonder dat we hierover ingelicht worden. Dat is niet alleen frustrerend, het geeft je ook het gevoel dat je er niet toe doet."

WONING AANPASSEN

Door allerlei aanpassingen in huis kan Rita in haar woning blijven wonen. Er is een schuur waarin ze haar scootmobiel en rollator kwijt kan. In huis maakt ze gebruik van een traplift, beugels in het toilet en naast de voordeur, en een douchestoel. Zowel de voor- als achterkant van het huis zijn verhoogd waardoor drempels geen probleem meer zijn. Omdat Rita niet lang kan staan, heeft ze in de keuken een ergonomische kruk waarmee ze zich zittend wendbaar maakt. Op deze manier kookt ze, wast ze af en maakt ze schoon. Rita vraagt af en toe haar buren om boodschappen voor haar te doen. Ze vond het eerst best lastig om om hulp te vragen. Maar het besef dat ze hierdoor langer zelfstandig en op dezelfde plek kan blijven wonen, motiveert haar om dit toch te doen.

INCLUSIE AGENDA 2018 ROTTERDAM

BREDE RAAD 010

WAAR LEEF JE?

ZELFSTANDIG WONEN

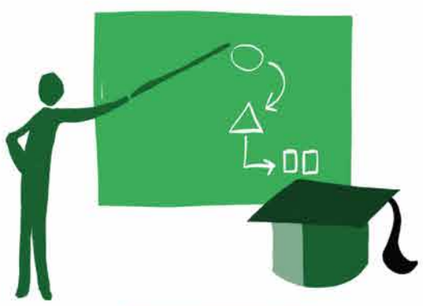

PRIORITEIT 1

Meer aanpasbare woningen in Rotterdam

WAT DOE JE?

ONDERWIJS

PRIORITEIT 1

Onderwijs beter afgestemd op het individuele kind (met een beperking)

WERK & WERKGELEGENHEID

PRIORITEIT 1

Betaald werk, passend werk en een opleiding op maat.

VRIJE TIJD

PRIORITEIT 1

Uitgaan en evenementen goed toegankelijk

HOE KOM JE ER?

TOEGANKELIJKHEID

FYSIEKE TOEGANKELIJKHEID

PRIORITEIT 1

Betere toegankelijkheid van openbare gebouwen

SOCIALE TOEGANKELIJKHEID

PRIORITEIT 1

Betere beeldvorming over mensen met een beperking

PERSOONLIJKE MOBILITEIT

TOEGANKELIJKE BUITENRUIMTE

PRIORITEIT 1

Houd bij de inrichting van de buitenruimte rekening met gehandicapten

VERVOER

PRIORITEIT 1

Veilig kunnen oversteken

DENKSCHETS.NL

WAT DOE JE?

Een opleiding of cursus volgen en jezelf ontwikkelen. Werk waar je voldoening uit haalt, je kwaliteiten kunt inzetten en een inkomen mee verdient. En wat doe je in je vrije tijd? Sporten, met vrienden op stap of een concert bezoeken.

Allemaal bezigheden waarmee we onze dag inrichten en die bepalend zijn voor de plaats die je inneemt in de samenleving. Voor mensen met een beperking zijn de mogelijkheden vaak afhankelijk van de mate van toegankelijkheid en welke kansen en keuzes er voor hen zijn.

ARTIKEL 24 UIT HET VN-VERDRAG

ONDERWIJS

Artikel 24 uit het VN-verdrag gaat over een inclusief onderwijssysteem op alle niveaus en voorzieningen voor een leven lang leren. Hieronder valt onder andere:

- Wegnemen van drempels bij de toegang tot onderwijs
- Deelname aan regulier onderwijs/ samenwerking regulier en speciaal onderwijs
- Passende onderwijsvormen voor kinderen met een beperking
- Er is voldoende en duidelijke informatie waar ouders en kinderen terecht kunnen voor passend onderwijs
- Terugdringen van thuiszittende kinderen; thuiszitters
- Vergemakkelijken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Rotterdam: prioriteiten onderwijs

1. Onderwijs beter afgestemd op het individuele kind (met een beperking)
2. Mogelijkheden en talenten van het kind zijn leidend in de doorstroom binnen het onderwijs
3. Onderwijs en werk vloeien naadloos in elkaar over

ONDERWIJS

Iedereen, jong en oud... met of zonder zonder beperking of chronische aandoening, heeft recht op onderwijs. Voor kinderen met een beperking is dat niet altijd vanzelfsprekend.

Om gebruik te kunnen maken van het regulier onderwijs zijn vaak aanpassingen nodig. Bijvoorbeeld extra ondersteuning of hulpmiddelen. Dat vraagt om maatwerk. Hierbij moet niet de beperking de insteek zijn, maar wat iemand wil leren. Het is belangrijk dat ouders een vrije keuze kunnen maken tussen regulier en speciaal onderwijs.

LEREN EN WERKEN VOOR VIRGINIA

Vanaf de kleutertijd werd duidelijk dat Virginia achterbleef in haar ontwikkeling in vergelijking met andere kinderen. Shirley, moeder van Virginia: "Ze bleef gewoon in de kleutergroep, maar na een jaar vroegen we ons af of Virginia later naar een gewone basisschool zou kunnen doorstromen. Daarvoor spraken we met een psycholoog, logopedist, fysiotherapeut en schoolbegeleider. Iedereen had een eigen verhaal. Op mijn initiatief kwamen ze samen om de situatie van Virginia te bespreken. In dit gesprek concludeerden we dat het reguliere onderwijs niet de begeleiding kon bieden die Virginia nodig had. Het advies was om haar door te laten stromen naar een school voor bijzonder onderwijs." Shirley hoopte dat zij na afronding van het bijzonder onderwijs door zou kunnen naar het vmbo om een vakopleiding te kunnen volgen. Het advies van school werd echter praktijkonderwijs.

Na afronding van deze opleiding kreeg Virginia een Wsw-indicatie, met een Wajong-uitkering en geen vakdiploma. Toch bleef Shirley zoeken naar mogelijkheden zodat Virginia een vakdiploma zou kunnen behalen. Dit valt haar zwaar: "Het lijkt alsof niemand echt geïnteresseerd is om Virginia te helpen. Laat staan dat er sprake is van maatwerk." Na gesprekken leek Virginia in te kunnen stromen op het laagste niveau van het vmbo. Shirley: "De directie stak hier echter een stokje voor, zij gaven geen toestemming. Ook een stage die toegang zou bieden tot niveau 1 werd niet als een reguliere baan gezien."

'Een inclusief onderwijssysteem op alle niveaus'

ARTIKEL 27 UIT HET VN-VERDRAG

WERK- EN WERKGELEGENHEID

Artikel 27 uit het VN-verdrag heeft betrekking op werk en werkgelegenheid. Het recht van personen op werk, op voet van gelijkheid met anderen.

- Stimuleren van reguliere werkgevers om passende arbeid te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking
- Instrumenten uit de participatiewet, zoals loonkostensubsidie, no-riskpolis, job-coaching of werkvoorzieningen
- Duurzame inzetbaarheid
- Werkplekaanpassingen
- Stimuleren van de cultuurverandering op de arbeidsmarkt
- Brede visie op wonen, zorg, werk, dagbesteding en vrije tijd

Rotterdam: prioriteiten werk en werkgelegenheid

1. Betaald werk, passend werk en een opleiding op maat
2. Erkenning en het benutten van kwaliteiten
3. Cultuurverandering van aanbodgericht naar vraaggericht, meer maatwerk, bij gemeente en werkgevers

WERK EN WERKGELEGENHEID

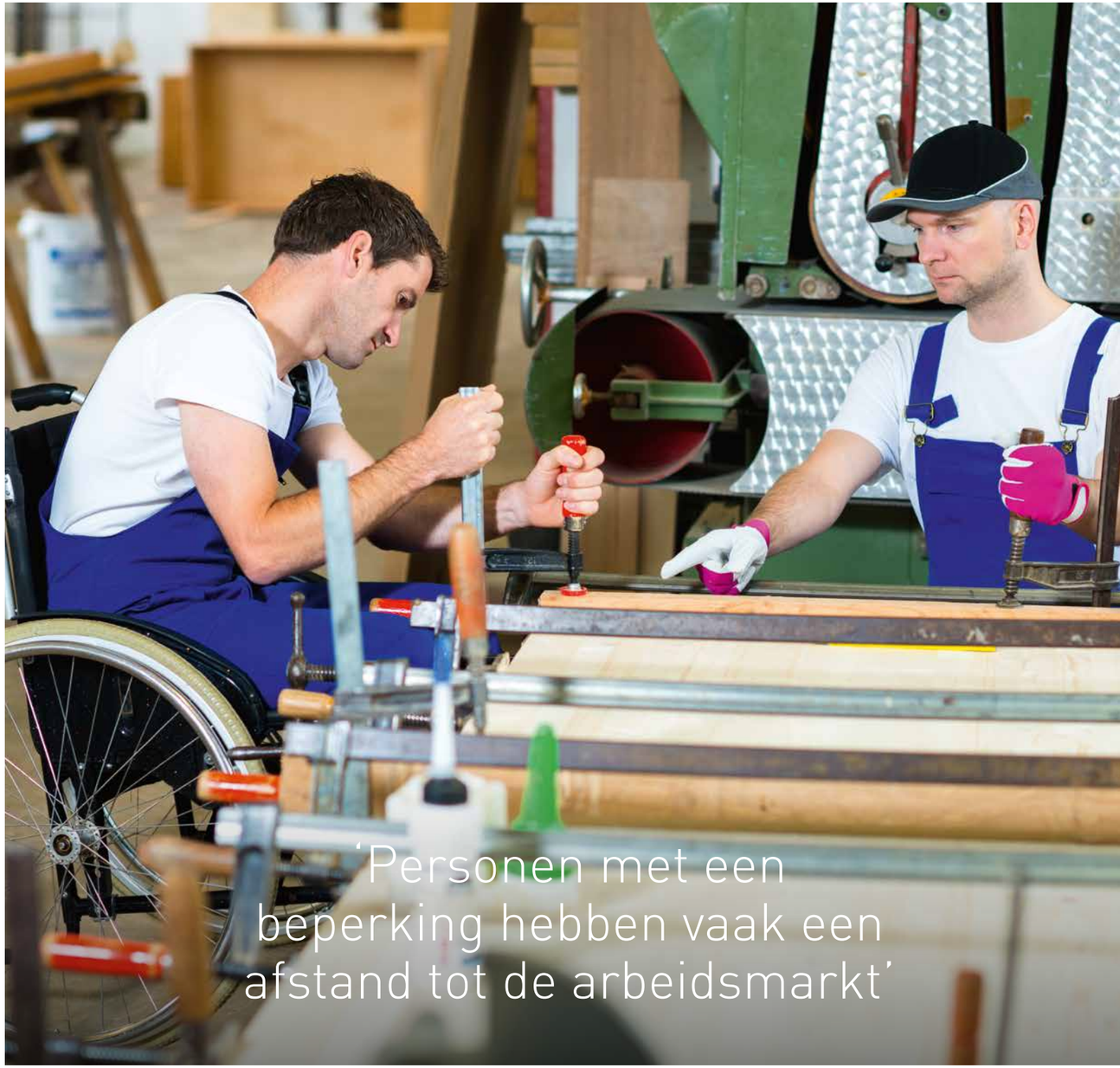
Werk is voor veel mensen een sleutel tot participatie. Een baan levert inkomen op. Werk – betaald of onbetaald – of een zinvolle dagbesteding kan betekenis geven aan het leven. Het is daarom belangrijk dat er aandacht is voor geschikte banen voor mensen met een beperking. Mensen met een beperking hebben vaak een afstand tot de arbeidsmarkt. Het is hard nodig dat deze zoveel mogelijk wordt weggewerkt. Soms zijn technische of ruimtelijke aanpassingen voldoende om een baan te kunnen hebben. Andere keren gaat het om aangepaste banen of beschutte werkvoorzieningen waarbij er begeleiding is vanuit de werkgever. Vooral voor midden- en kleinbedrijven is deze laatste vorm kostbaar.

TEVEEL PROCEDURES EN PROTOCOLLEN

"Steeds weer procedures en protocollen die beslissen over het lot van Virginia. Niemand lijkt echt geïnteresseerd om een passende oplossing te zoeken die haar een eerlijke kans geeft op de reguliere arbeidsmarkt", verzucht Shirley, moeder van Virginia. "Werken in een Wsw-instelling is niet altijd even prettig", vertelt Virginia. "Mijn leidinggevende toont over het algemeen weinig begrip voor mijn beperking. Vervelend dat ik dat elke keer weer moet uitleggen."

TWEE KEER ZO HARD WERKEN

Aamir vertelt dat hij zijn huidige stage na lang zoeken pas vond: "Dat duurde wel zes maanden. Vrienden adviseerden mij om niet op mijn cv te vermelden dat ik doof ben. Maar dat wilde ik niet, ik wil open zijn over mijn beperking. Daardoor heb ik wel het gevoel dat ik twee keer zo hard moet werken om me te bewijzen."

‘Gastvrijheid zou het uitgangspunt moeten zijn’

ARTIKEL 27 UIT HET VN-VERDRAG

VRIJE TIJD

Artikel 30 uit het VN-verdrag gaat over deelname aan het culturele leven, recreatie, vrijetijdsbesteding en sport. De toegankelijkheid van kunst, cultuur, uitgaan, hobby’s en sportaanbod.

Rotterdam: prioriteiten vrije tijd

1. Uitgaan en evenementen goed toegankelijk
2. Gastvrijheid als uitgangspunt
3. Inclusief evenementenbeleid

VRIJE TIJD

Sporten, uit eten of op vakantie gaan. Genieten van cultuur, natuur of een mooie stadswandeling. Dingen doen die je leuk vindt. Het is een goede manier om te ontspannen, inspiratie en energie op te doen, tijd met elkaar door te brengen en nieuwe mensen te ontmoeten. Dat geldt voor iedereen, dus ook voor mensen met een beperking.

INVALIDENPARKEERKAART

Rita is nooit zo van de uitstapjes. Maar voor concerten maakt ze een uitzondering. Die bezoekt ze een paar keer per jaar samen met oud-collega’s. Vroeger ging ze hier vaker heen, maar haar mobiliteitsbeperkingen maken dit lastiger. Haar collega’s halen en brengen haar met de auto. Ze neemt dan haar opvouwbare rolstoel mee. “Gelukkig heb ik nog steeds een invalidenparkeerkaart waardoor ik altijd dicht bij de ingang kan parkeren. Die is geldig tot april 2018. Daarna weet ik het niet.” Uit eten gaat ze soms, maar alleen maar naar restaurants die voor haar toegankelijk zijn.

VERVOER OP MAAT

Hanna: “Als ik er in de avond op uit wil, kan ik geen gebruikmaken van Vervoer op Maat. Dat komt omdat ik al een scootmobiel heb, waardoor ik geen gebruik meer mag maken van deze dienst. Zo hoopt de gemeente geld te besparen. Ik vraag me dan oprecht af waar ze op willen bezuinigen. Ze willen eenzaamheid opheffen, en tegelijkertijd veroorzaken ze op deze manier eenzaamheid.”

HOE KOM JE ER?

Zelfstandig reizen van A naar B. Mensen met een beperking ervaren nog altijd veel belemmeringen om zich te verplaatsen. Vaak zijn ze afhankelijk van vervoermiddelen, zoals een rolstoel, een scootmobiel of van collectief vervoer: zoals Vervoer op Maat en het openbaar vervoer. Veelal moet je vooraf aangeven waar en wanneer je ergens naartoe gaat of aan wilt deelnemen. Spontaan reizen is meestal geen optie.

Voor de langere afstanden zijn mensen met een beperking afhankelijk van openbaar vervoer, Vervoer op Maat of aangepaste voorzieningen, zoals een auto met aanpassingen.

(OPENBAAR) VERVOER

Openbaar vervoer is voor bijvoorbeeld blinden en slechtzienden de enige manier om zelfstandig te reizen. Bij het openbaar vervoer gaat het om de toegankelijkheid van het materieel, stations en de reisinformatie, maar ook het krijgen van assistentie. Vervoer op maat is de 'andere' optie voor mensen met een beperking om te reizen. Dit is een voorziening van de gemeente Rotterdam waarbij speciale busjes personen met een beperking op een afgesproken adres ophalen en wegbrengen.

'Zelfstandig reizen van A naar B'

IN- EN UITSTAPPEN

In de tram gebruikt Rita de ingang voor mindervaliden. "Wel heb ik hulp nodig zodat de deurknop ingedrukt blijft bij het instappen. Als ik eruit wil, moet ik dit aangeven, zodat de bestuurder hier wat langer de tijd voor neemt. Als dit niet gebeurt, gaan de deuren weer dicht voordat ik uit de tram ben. Eén keer had ik een vervelend moment in de tram, toen ik halverwege vast kwam te zitten."

MET DE TREIN

Met de trein reizen durft Rita niet. Hiervoor zou ze van tevoren assistentie aan moeten vragen. "Ik zou met de trein naar mijn zus in Groningen kunnen gaan en deze reis kunnen combineren met Valys." Valys is een aanvulling op Vervoer op Maat voor mensen die verder willen reizen dan de regio.

KILOMETERBUDGET

Rita heeft een broer en twee zussen die buiten Rotterdam wonen. Om bij hen op bezoek te gaan reist ze met Valys, hiervoor heeft ze een persoonlijk kilometer budget. Door de bezoeken aan haar familie is haar budget snel op. Het voordeel van reizen met. Valys is dat ze haar scootmobiel mee kan nemen in de taxi bij Vervoer op Maat is dit volgens Rita niet mogelijk.

TOEGANKELIJKE BUITENRUIMTE

De toegankelijkheid van de buitenruimte is van groot belang voor mensen met een beperking zodat zij zich zo zelfstandig mogelijk kunnen bewegen. Hierdoor zijn mensen in staat om zelf hun boodschappen te doen, een arts te bezoeken of even een wandelingetje in het park te maken. Daarom moeten trottoirs, kruispunten, maar ook bijvoorbeeld loopbruggen, daarop zijn afgestemd. Zij moeten geen obstakel vormen en bij nieuw in te richten buitenruimte moet er voldoende rekening gehouden zijn met de toegankelijkheid.

OBSTAKELS IN HET VERKEER

Hanna vertelt over hekken die zij onderweg tegenkwam. Die moeten ervoor zorgen dat fietsers en brommers niet te hard over het fietspad kunnen rijden. Hanna kan hier moeilijk langs met haar scootmobiel. En dat terwijl deze hekken 1.90 meter uit elkaar zouden moeten staan, zodat scootmobielgebruikers hier doorheen kunnen en het overige verkeer wordt afgeremd. Deze regels worden vaak niet nagekomen. "Hetzelfde gebeurt bij mij in de buurt. Daar kan ik er ook niet doorheen. Mij wordt verteld dat ik gebruik moet maken van een andere ingang."

METROSTATIONS

De wijk van Hanna is gebouwd op veengrond. Een gevolg hiervan is dat de perrons van de metrostations verzakken. Hierdoor sluiten de perrons en de uitgangen van de metro niet meer naadloos op elkaar aan. Mensen in een scootmobiel of rolstoel moeten in één keer, zonder te stoppen, de metro in of uit. Anders zitten ze vast. Ondanks dat de metrostations redelijk toegankelijk zijn met een scootmobiel, maakt Hanna uit angst om vast te komen zitten geen gebruik van de metro. Tram en bus zijn volgens haar helemaal niet bereikbaar met een scootmobiel.

ARTIKEL 20 UIT HET VN-VERDRAG

REIZEN EN VERVOER

Artikel 20 uit het VN verdrag gaat over het zo zelfstandig mogelijk kunnen reizen van mensen met een handicap en heeft betrekking op de inrichting van de buitenruimte, het gebruik van het openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer en het verkrijgen van mobiliteitshulpmiddelen, zoals een rolstoel.

Rotterdam: prioriteiten reizen en vervoer

1. Veilig kunnen oversteken
2. Betere communicatie bij het doelgroepenvervoer naar de klant
3. Betere service en bereikbaarheid van de leveranciers van de scootmobiel en andere hulpmiddelen

Rotterdam: prioriteiten buitenruimte

1. Houd bij de inrichting van de buitenruimte rekening met gehandicapten
2. Betere aansluiting van de gemeentelijke buitenruimte naar die van andere partijen
3. Toegankelijke evenementen

UITGANGSPUNTEN VOOR EEN ONBEPERKT ROTTERDAM

In 2016 ratificeerde Nederland het VN-verdrag inzake de rechten van mensen met een beperking. Dat betekent dat zij net als ieder ander alle mogelijkheden moeten hebben om gewoon mee te doen. Op naar een inclusieve samenleving!

Rotterdammers met een beperking hebben nagedacht over inclusie. Wat hebben zij nodig om onbeperkt mee te kunnen doen in Rotterdam? Waar zouden de gemeente, Rotterdammers, organisaties en bedrijven mee aan de slag moeten gaan?

1. ONBEPERKTE INFORMATIE

Vrij kunnen beschikken over goede informatie is een eerste vereiste om mee te kunnen doen. Ook als je een licht verstandelijke beperking hebt, doof of blind bent of de computer niet met je handen kunt bedienen. Begrijpelijke informatie, die ook digitaal voor iedereen toegankelijk is. Daarbij hoort ook kunnen reageren en communiceren.

2. ONBEPERKT WONEN IN ROTTERDAM

Zelfstandig wonen en deel uitmaken van de samenleving, zelf kunnen kiezen waar je woont en met wie, toegang hebben tot ondersteuning die nodig is bij wonen en gebruik kunnen maken van diensten en faciliteiten die voor iedereen bedoeld zijn.

3. ONBEPERKT NAAR SCHOOL, WERKEN EN RECREËREN IN ROTTERDAM

- Je ontwikkelen op een school- of onderwijsinstelling in de buurt, die iedereen welkom heet en die is toegerust en zorg draagt voor zowel kwalitatief goed onderwijs als de sociale ontwikkeling van mensen met een beperking. Passend bij wat de leerlingen nodig hebben, vanuit het perspectief van de leerlingen zelf.
- Eerlijke kansen op werk voor iedereen. Een baan die past bij je opleiding, niveau, mogelijkheden en fysieke energie. Werkgevers en opdrachtgevers die flexibel en inventief genoeg zijn om een open werkomgeving voor iedereen mogelijk te maken.
- Een dagje Rotterdam, naar een festival, of spontaan een avondje uit in het gezelschap van je eigen keuze. Dat moet vanzelfsprekend worden. Dit vereist met name een goede fysieke toegankelijkheid en de juiste attitude.

4. ONBEPERKT IN ROTTERDAM

- Kunnen gaan en staan waar je wilt, ook als je moeilijk of niet kunt staan, zien of horen. De stad houdt rekening met jouw mobiliteitsbehoefte en toegankelijkheid is voor iedereen standaard.
- Gewoon meedoen. Niet je beperking staat centraal, maar wie je bent.

OPROEP AAN ALLE ROTTERDAMMERS

BR010 roept alle Rotterdammers op om deze uitgangspunten te onderschrijven en te omarmen. Dus wat ga jij doen om Rotterdam inclusiever te maken? En wat heb je daarvoor nodig? Laat het ons weten door een mail te sturen naar: info@brederaad-010.nl

‘Waar zouden de gemeente, Rotterdammers, organisaties en bedrijven mee aan de slag moeten gaan?’

EVEN VOORSTELLEN

DE LEDEN VAN DE BREDE RAAD 010

zijn allemaal gewone Rotterdammers die stuk voor stuk kennis van of ervaring hebben met de Wmo, de Jeugdwet of de Participatiewet. Omdat ze er persoonlijk mee te maken hebben (gehad) of het in hun omgeving tegenkomen.

Zij geven advies aan het Rotterdamse college van B&W om het sociaal beleid van de stad te verbeteren. De raad zorgt er daarmee voor dat de stem van de Rotterdammer wordt gehoord, zodat het sociaal beleid van de gemeente past bij wat de Rotterdammer nodig heeft. Of het nu om mantelzorg gaat, om schulddienstverlening, om werk of over de toegankelijkheid in de stad. Vanuit de praktijkervaring van ieder lid werkt de raad samen aan een stad voor iedereen.

De leden van de Brede Raad 010 onderhouden daarom contact en overleggen veel met tal van vertegenwoordigers van organisaties, zoals cliëntenorganisaties, seniorenplatforms, wijkcentra, bewonersorganisaties, scholen en mantelzorgers.

Rotterdammers kunnen contact opnemen met de Brede Raad 010 als zij hun ervaringen willen delen. Dat kan via het kantoor of door een van de leden van de Brede Raad 010 aan te spreken.

www.brederaad-010.nl

BREDE RAAD 010

Albert Groot Roessink
Djanny Bracke
Daphne Smit
Marjolijn Masselink voorzitter
Marjolein van Weegen
Rianne Peters
Rienke Jagroep
Arja den Ouden
Anja Pruijn
Dolf Bergwerf
Meriem laamairi
Mark van der Eerden
Rolf Rolink
Sonja Feenstra Bruins
Carla Zonneveld
Bert Feikens
Jaqcueline Rensen
René Baas
Rein Wolters
Sonja Krijgsman
Suze de Gruiter
Cock van Bavel-Groenendaal
Chiel Slootweg
Lia Schop
Karin Treffers
Renee Linck
Willem Lawant
Willemijn Kloosterman

COLOFON

Contact
Brede Raad Rotterdam
Weena 737
3013 AM Rotterdam
010 – 26 80 611
info@brederaad-010.nl

Met dank aan BR010 leden, werkgroep VN verdrag:
Albert Groot Roessink
Arja den Ouden
Chiel Slootweg
Cock van Bavel-Groenendaal
Jacqueline Rensen

Fotografie:
Marco de Swart
Jan van der Poel
Margi Geerlinks
Jan Wapenaar
Bart Versteeg

Ontwerp en vormgeving
Trichis
010 - 477 85 25
info@trichis.nl